

Schoolplan

2016 – 2020

OBS SBO de Wingerd

Havikshorst 23

5431 LZ Cuijk

 0485 – 312213

info.sbodewingerd@stichting-invitare.nl

www.sbodewingerd.nl

april 2017

Inleiding

Het schoolplan is een beleidsdocument waarin we aangeven welke doelen we in de genoemde periode van 4 jaar willen bereiken. Het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid, de kwaliteitszorg en ondersteunend beleid worden in samenhang met onze schoolontwikkeling beschreven.

In dit schoolplan staan de keuzes beschreven die het team van SBO de Wingerd heeft gemaakt. Op deze manier kunnen we kwalitatief goed onderwijs bieden en kunnen we op een verstandige, verantwoorde manier werken aan de verdere ontwikkeling van de school. Het plan is op de eerste plaats een levend document ten behoeve van de school zelf. Het is belangrijk dat wij als teamleden met elkaar in gesprek blijven over de vraag wat we willen verbeteren en hoe we elkaar daarbij kunnen ondersteunen. Om de kansen die het schoolplan biedt te kunnen benutten, is het namelijk belangrijk dat alle teamleden over het algemene beleid van de school willen meedenken. Om de school sterk te maken is alle denkkraft binnen de school nodig. Een kritische bezinning van de schoolleiding alleen is niet voldoende voor een slagvaardige school. De denkkraft, de ervaring en de inzet van het gehele team wordt gewenst. Door in gezamenlijkheid te werken aan schoolontwikkeling aan de hand van een gedragen gemeenschappelijk streefbeeld, is een meerjarig innovatieplanning opgesteld en van daaruit éénjarige innovatieplanningen. Deze plannen worden systematisch kritisch bekeken en aangepast aan de ontwikkelingen die plaatsvinden. Hiermee is ons schoolplan dus geen plan dat "op de plank" ligt en dat om de vier jaar wordt bijgesteld. Ons schoolplan is aan verandering onderhevig.

Natuurlijk is het schoolplan ook een wettelijk document waarin SBO de Wingerd verantwoording aflegt ten behoeve van de kinderen, de ouders, het bevoegd gezag en de inspectie.

De manier waarop we ons onderwijs praktisch inrichten, staat beschreven in de jaarlijkse innovatieplanningen en/of de schoolgids. De medezeggenschapsraad van SBO de Wingerd is op de hoogte van de totstandkoming van dit plan en heeft ermee ingestemd.

Opmerkingen:

- We spreken niet over visie, missie en een jaarplan of meerjarenplan. Deze termen komen derhalve ook niet voor in dit concept.
- We hebben het over een hoger doel, kernwaarden, uitgangspunten, het streefbeeld en een (meerjaren) Innovatieplanning.
- We houden dit licht schoolplan zo kort mogelijk en verwijzen naar reeds bestaande beleidsdocumenten. Deze lijst vindt u op de laatste pagina van dit schoolplan.

Inhoud

Inleiding

Hoofdstuk 1

Schoolgegevens

De school en haar omgeving

Wie zijn wij ? (korte biografie)

Hoofdstuk 2

Uitgangspunten schoolbestuur

Stichting gegevens

Het strategisch beleid van Invitare

Waar staat Invitare voor?

Het hoger en uitdagend doel. Beleid, kernwaarden en kernkwaliteiten. Strategiekaart en strategische thema's

Hoofdstuk 3

Ons schoolconcept

Strategiekaart school *Streefbeeld en kernwaarden van onze school*

Pedagogisch, identiteit, ouders en toekomst.

Hoofdstuk 4

Wettelijke opdrachten

4.1 Kwaliteit en kwaliteitsbewaking

4.2 De inhoud van ons onderwijs (overzicht van methodes en/of methodieken)

4.3 Wat hebben onze leerlingen nodig

4.3.1 Onze accenten

4.3.2 Onze aanpak

4.3.3 Past ons onderwijs

4.4 Actief burgerschap en sociale integratie

4.5 Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding

4.6 Schoolveiligheidsplan

Hoofdstuk 5

Analyse van de kwaliteit van de school

5.1 Personeel

5.2 Middelen en voorzieningen

5.2.1 Algemeen financieel beleid

5.2.2 Sponsorbeleid

Hoofdstuk 6

Innovatieplanning

Meerjaren innovatieplanning

Innovatieplanning 2016-2017

Overzicht van documenten

Vaststellingdocument

Voorzitter Raad van Bestuur

Lid College van Bestuur

Voorzitter Medezeggenschapsraad

Hoofdstuk 1: schoolgegevens, de school en haar omgeving

Schoolgegevens:	
Brinnummer:	00WK
Directie:	Antwan Ebben
Adres hoofdvestiging:	Havikshorst 23 5431 LZ Cuijk
Contact:	0485-312213
	Info.sbodewingerd@stichting-invitare.nl
Bevoegd gezag:	Stichting Openbaar Onderwijs Invitare
Adres bevoegd gezag:	Molenstraat 19 Postbus 174 5430 AD , Cuijk Email-adres - info@stichting-invitare.nl Website - www.stichting-invitare.nl Administratienummer: 41443
Contactpersoon:	Drs. F.M. (Fransje) van Veen
Contact bevoegd gezag:	0485-310263

SBO de Wingerd is een openbare basisschool in de gemeente Cuijk en behoort tot de 9 scholen binnen Stichting Invitare Openbaar Onderwijs, een organisatie voor primair openbaar onderwijs in het Land van Cuijk en de kop van Noord-Limburg. De 8 basisscholen – waaronder een school voor speciaal basisonderwijs – zijn gelegen in Boxmeer, Cuijk, Gennep, Grave, Mill & Sint Hubert en Nieuw Bergen. Deze scholen hebben een gevarieerd aanbod. Zo wordt er zowel regulier, als Dalton, Jenaplan, Jeelo en Ervaringsgericht onderwijs gegeven.

De school:

De school telde op 1 oktober 2016 in totaal 87 leerlingen. De schoolpopulatie komt overwegend uit de gemeente Cuijk, de gemeente Grave en de gemeente Mill-Sint Hubert. Een enkele leerling komt van buiten dit voedingsgebied.

Het gebouw:

Het gebouw telt 13 lokalen, een gemeenschappelijke ruimte, een teamkamer, directiekamer, 7 behandelruimten, een time-out ruimte, en een administratie. De school staat in de groene wijk Padbroek en biedt een veilige speelplek voor de kinderen met meer dan voldoende ruimte.

Het team:

Het team bestaat uit 9 groepsleerkrachten (waarvan 4 fulltime), 2 parttime onderwijsassistenten, 1 intern begeleider, 1 psycholoog, 1 administratief medewerker en 1 directeur. De conciërge en de maatschappelijk werker werken op basis van detachering. De kinderen waarvoor een kinderfysiotherapeutische of logopedische behandeling nodig is krijgen dit onder schooltijd op school. Er is voor zowel kinderfysiotherapie als logopedie een dependance van een reguliere praktijk op school gevestigd. De schoonmaak wordt gedaan door IBN schoonmaak.

Cultuur:

Op onze school heerst een veilige sfeer, waarin kinderen, personeel en ouders zich prettig voelen. Wij streven het hanteren van een consequente, positieve pedagogische benadering na om dit te bewerkstelligen. We besteden veel aandacht aan het pedagogisch klimaat op school en in de klas vanuit De Vreedzame School. Het herkennen van diverse concrete situaties komen aan bod waarbij kinderen geleerd wordt hoe hiermee om te gaan. Ook het hanteren van conflicten en het oplossen ervan is hierin een belangrijk onderdeel; de zgn. sociale vaardigheden. Ook wordt aandacht besteed aan het nemen van verantwoordelijkheid voor de sfeer op school.

SBO de Wingerd heeft een regionale functie en het contact met ouders is niet vanzelfsprekend. Toch zijn we voor onze ouders/verzorgers laagdrempelig en transparant en bekrachtigen dit door o.a. een ouderpanel. Wij zien ouders als partners en de omgeving waarin onze kinderen opgroeien als de plek waarin wij samen leven.

Het onderwijs:

De groepsformatie bestaat uit een heterogene kleutergroep en zes jaargroepen, waarvan bij de start 4 homogene en 2 combinatiegroepen. Afhankelijk van tussentijdse instroom kan dit veranderen.

Uitgangspunt van de inhoud van het onderwijs dat wij bieden zijn de kerndoelen.

Leerling- en ouderpopulatie:

SBO de Wingerd kent geen gewichtenregeling. Wel hadden we bij de start van het schooljaar 2016-2017 22 CUMI-leerlingen. De verdeling ziet er als volgt uit:

Leerlingen op teldatum 2016: 87 leerlingen.

Groep 1	4 jongens	0 meisjes	4 totaal	waarvan:	4 bekostigd
Groep 2	4 jongens	2 meisjes	6 totaal	waarvan:	6 bekostigd
Groep 3	7 jongens	2 meisjes	9 totaal	waarvan:	9 bekostigd
Groep 4	7 jongens	1 meisje	8 totaal	waarvan:	8 bekostigd
Groep 5	11 jongens	4 meisjes	15 totaal	waarvan:	15 bekostigd
Groep 6	11 jongens	7 meisjes	18 totaal	waarvan:	18 bekostigd
Groep 7	11 jongens	5 meisjes	16 totaal	waarvan:	16 bekostigd
Groep 8	7 jongens	4 meisjes	11 totaal	waarvan:	11 bekostigd
Totaal:	62 jongens	25 meisjes	87 totaal	waarvan:	87 bekostigd

Leerling prognose

De prognose is in april 2016 opgesteld. Nadat we 15 jaar geleden 193 leerlingen hadden, hebben we te maken gekregen met een stevige terugloop van het aantal kinderen met een TLV. Enerzijds heeft dat te maken met de opdracht van WSNS destijds om voor meer kinderen thuisnabij onderwijs te verzorgen. Het SWV WSNS Land van Cuijk is het gelukt middels o.a. arrangementen het aantal verwijzingen richting SBO te doen laten afnemen. Anderzijds zijn er ook daadwerkelijk minder kinderen geboren. Tenslotte is er voor de kinderen in Grave die een TLV krijgen in Wijchen een alternatief.

Het aantal leerlingen met een TLV SBO binnen ons voedingsgebied lijkt zich nu te gaan stabiliseren op ongeveer 90 leerlingen. Dit aantal is gebaseerd op verwijzingsgegevens in de laatste schooljaren. Daarnaast worden er initiatieven genomen om een invlechting van SO-leerlingen in het SBO te realiseren. Op welke manier dat gaat gebeuren zal in de loop van het schooljaar 2016-2017 besproken en uitgewerkt worden.

Huisvesting

Een kleine 20 jaar geleden heeft SBO de Wingerd het toen reeds bestaande pand aan de Havikshorst 23 in Cuijk betrokken. Door de gestage groei van het aantal leerlingen zijn er daarna in fases 5 lokalen en een aantal behandelruimtes bij gebouwd. Nu het leerlingaantal gestaag gedaald is wordt een aantal lokalen verhuurd aan o.a. fysiotherapie en logopedie en als kantoorruimten. Op dit moment wordt er geïnventariseerd op welke manier het gebouw kan gaan functioneren passend bij het leerlingaantal van 90 en passend bij de ambities voor de toekomst.

De invloed van het ministerie en de gemeente

Sinds de invoering van Passend Onderwijs per 1-8-2014 maakt SBO de Wingerd deel uit van het Samenwerkingsverband Stroomland en het Ondersteuningsplatform Land van Cuijk. Na een wat stroeve start staat de organisatie grotendeels en worden middelen toenemend decentraal ingezet voor de kinderen en hun arrangementen. Bij de invoering van Passend Onderwijs was het nog onduidelijk wat een toekomstige rol voor het SBO zou zijn. Lopende het proces concluderen we ook naar de toekomst bestaansrecht te hebben maar zal onze taak meer bestaan uit kortdurende arrangementen met mogelijk een invlechting van kinderen uit het SO. Doel hiervan is kinderen meer thuisnabij onderwijs te bieden waar het kan en verantwoord is. Daarnaast kan dit ook kostenbesparend werken, iets wat een rol speelt omdat het Samenwerkingsverband ook een bezuinigingsopdracht heeft.

Personeel

Binnen het team werken 15 mensen. De volgende functies en bijzondere taken zijn op school vertegenwoordigd; directeur, psycholoog, intern begeleider, groepsleerkracht, klassenassistent, administratief medewerker,

De leeftijd verhouding is:

55-65 jaar: 7%

45-55 jaar: 20%

35-45 jaar: 53%

25-35 jaar: 20%

De verhouding man-vrouw is 20%-80%

De nieuwste CAO Primair Onderwijs vraagt, nog veel meer dan in het verleden, dat het personeel haar bekwaamheid onderhoudt. Teamleden binnen SBO de Wingerd doen dit voornamelijk middels teamscholing en individuele nascholing. Ook is er een verantwoorde deelname aan ervarings- en panelbijeenkomsten van de Jeelo Community waarin een actieve rol gevraagd wordt. Tot slot zijn er individuele coachingstrajecten die bijv. vanuit de gesprekkencyclus aangeboden worden.

Hoofdstuk 2: Uitgangspunten schoolbestuur

Stichting gegevens

Bevoegd gezag:	Stichting Openbaar Onderwijs Invitare
Adres bevoegd gezag:	Molenstraat 19 Postbus 174 5430 AD , Cuijk Email-adres info@stichting-invitare.nl Website www.stichting-invitare.nl Administratienummer: 41443
Contactpersoon:	Drs. F.M. (Fransje) van Veen
Contact bevoegd gezag:	0485-310263

Het strategisch beleid van Invitare

Het schoolplan van SBO de Wingerd is zoveel als mogelijk gebaseerd op het strategisch beleidsplan van de stichting Invitare. Na een intensief cyclisch proces is in 2012 een voortschrijdend meerjarig strategisch beleidsplan voor de stichting Invitare vastgesteld. Wij waren toen nog geen onderdeel van deze stichting. Via een SWOT analyse, met betrokkenheid van de directeuren en GMR zijn de kansen en bedreigingen op de weg en sterktes en zwaktes van de organisatie in beeld gebracht. Op basis daarvan zijn ambitieuze doelen voor de stichting geformuleerd. Het SBP is met brede steun van de RvT, de directeuren en de GMR vastgesteld. Voor de realisatie van de doelen bleek het van belang dat er strategische keuzes worden gemaakt en dat via een implementatieplan de uitvoering meer gestructureerd werd en bewaakt. In 2014 is daarop het strategisch beleidsplan verder uitgewerkt in een implementatieplan. Tevens zijn in 2014 en 2015 in enkele studiedagen voor directeuren de zogeheten 21ste eeuws competenties verder uitgewerkt voor de leerlingen, leraren, directeuren en bestuurder. Deze zijn vastgelegd in vijf kernwaarden kaarten. Het strategisch beleidsplan is een voortschrijdend meerjarig beleidsplan. De voortgang wordt geëvalueerd en bewaakt. Het huidige SBP bevat een actualisatie voor het schooljaar 2015-2016 met een doorloop naar 2019-2020. Dit plan is concreter voor de meer korte termijn en zal na evaluatie jaarlijks worden aangepast op basis van voortschrijdend inzicht. Innovatie en ervaringsleren zijn centrale thema's in dit plan. Dit strategisch beleidsplan vormt het kader voor het schoolplan voor 2016-2020. In het voorjaar van 2017 zal het strategisch beleidsplan van Invitare wederom worden geëvalueerd, waar nodig aangescherpt dan wel herschreven worden.

Waar staat Invitare voor ?

Iedereen is welkom. Alle kinderen, waar verantwoord passend onderwijs aan kan worden geboden, mogen meedoen. Ons doel is in verbinding met de samenleving kinderen leren het beste uit zichzelf te halen. Invitare gaat actief om met verschillen tussen mensen en draagt bij aan integratie van kinderen en ouders. Op deze identiteit is Invitare trots en deze wordt gedragen door alle betrokkenen. Invitare nodigt uit tot samenwerking met andere organisaties in het belang van de leerlingen.

Nieuwsgierig zijn naar elkaar en de maatschappij om ons heen vinden we belangrijk. Aandacht voor waarden en normen en deze samen leren en uitdragen. In alle Invitare-scholen wordt actief gewerkt aan "waardenvol" onderwijs. De aandacht voor waarden en normen is zichtbaar aanwezig in onze scholen. Daarbij wordt ruimte gegeven aan de verschillen tussen mensen.

Vernieuwend, veilig en vertrouwen. Invitare is een dynamische lerende organisatie die vernieuwingen oppakt als deze leiden tot hogere resultaten of meer aansprekend en aantrekkelijk onderwijs. Een veilige omgeving waar kinderen zich sociaal en emotioneel welbevinden, daar komen kinderen tot leren. Vertrouwen over en weer is uitgangspunt.

Integrale benadering. De kernwaarden innovatief, toekomst- en opbrengst-gerichtheid maken een integraal deel uit van het beleid van Invitare, zowel bij onderwijskundig- als bij personeelsbeleid, huisvesting, educatieve content, volgsystemen en ICT. Waar mogelijk wordt samengewerkt met andere partners in integrale kind centra (IKC's).

Toekomstgericht en transparant. Duurzaam leren staat centraal binnen Invitare. De maatschappij verandert snel en we leggen nu de basis voor wat de kinderen en leerkrachten morgen moeten kennen en kunnen. Samen met ouders en omgeving werken aan de ontwikkeling van kinderen en daar in het openbaar en transparant verantwoording over afleggen. Ook voor leraren staat een leven lang leren centraal.

Adaptief onderwijs en aandacht. Elk kind is anders en vraagt daarom speciale aandacht. Adaptief onderwijs en handelingsgerichte procesdiagnostiek (HGPD/HGW) worden in Invitare scholen hiervoor structureel ingezet.

Resultaatgericht en opbrengstgericht werken zijn belangrijke pijlers. Het meten en analyseren van resultaten en daarop inspelen zijn dagelijks werk voor de leerkrachten. Naast de cognitieve ontwikkeling zijn ook de opbrengsten op het gebied van vaardigheden, een leven lang leren, competenties en sociaal emotionele ontwikkeling zeer belangrijk.

Effectief en efficiënt. De beschikbare middelen worden effectief en efficiënt ingezet om met zo gering mogelijke kosten een zo hoog mogelijk resultaat te boeken. Onder het motto, alle middelen, zowel personeel als materieel, zo dicht mogelijk bij de kinderen inzetten in de klas en begeleiding.

Het hoger en uitdagend doel. Beleid, kernwaarden en kernkwaliteiten.

In het SBP zijn het hogere doel (waartoe bestaan we) en het uitdagende doel geformuleerd. Daarnaast zijn via een SWOT analyse de kernwaarden en kernkwaliteiten van de Invitare scholen aangegeven. Deze zijn opgenomen in een strategiekaart.

Het beleid van de stichting Invitare is onderverdeeld in meerdere beleidsdomeinen. Belangrijk is het onderscheiden van structureel en strategisch beleid. Het structurele beleid dient op orde te zijn om de doelen te realiseren en om de continuïteit te waarborgen. Om de uitdagende doelen te realiseren is het belangrijk om prioriteiten te stellen en naast het borgen van bestaand beleid de focus te leggen op enkele strategische keuzes, het strategisch beleid.

Strategisch beleid betreft werkzaamheden die het uitdagende doel realiseren.

Als deze doelen niet worden gerealiseerd, dan blijf je steken in middelmatigheid. De mate waarin het strategisch beleid wordt gerealiseerd maakt het verschil.

Het uitdagende doel realiseren we door binnen het beleid een aantal strategische speerpunten te kiezen. Deze speerpunten zijn te herkennen als Kritische Succes Factoren (KSF) voor het strategisch beleid ofwel de strategische thema's. Om het uitdagende doel te realiseren zijn de volgende strategische thema's gekozen. De strategische thema's zetten een proces in werking, een proces als belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de doelen.

De strategische thema's zijn:

1. Innovatie, de continue ontwikkeling van een innovatieve lerende organisatie.

Het onderwijs is continu in ontwikkeling. De gewenste cognitieve vaardigheden en competenties van de leerlingen veranderen met de maatschappelijke ontwikkelingen. Een leven lang leren is zowel voor de leerling als voor de docent en organisatie noodzakelijk. Het vermogen om te innoveren is daarom voorwaardelijk voor het realiseren van de doelen. Via ervaringsleren werken de scholen in stappen naar het streefbeeld van 2024 en verder. Hoe verder weg is het streefbeeld vager. Voor de kortere termijn worden kleine stappen gezet richting het streefbeeld van een leven lang leren en worden ervaringen uitgewisseld en de volgende stappen uitgezet.

2. Planmatige realisatie van bovengemiddeld waardenvol (passend) onderwijs

Planmatige aanpak is noodzakelijk om het uitdagende doel van de stichting te realiseren. Daarbij gaat het om een hoge kwaliteit van het onderwijs, passende ondersteuning voor elk kind en onderwijs dat meer is dan rekenen en taal alleen. Burgerschap en sociaal emotionele competenties zijn van grote waarde. Daar bij zijn toepassing van handelingsgerichte procesdiagnostiek (HGPD), een goed leerlingvolgsysteem en opbrengstgericht werken belangrijk.

3. Borgen van structureel beleid. Van facetbeleid naar integrale aanpak.

Het borgen van reeds bestaand structureel beleid is voorwaardelijk voor verdere ontwikkeling. Daarmee is borgen, monitoring en evaluatie van de voortgang ook een thema van strategisch belang. Nog te vaak worden onderdelen als huisvesting, financieel beleid, personeelsbeleid en dergelijke als aparte facetten gezien. In toenemende mate wordt de komende jaren gewerkt aan integratie van betreffende facetten binnen een integrale ontwikkeling naar het streefbeeld.

Hierna volgt een visualisatie van de doelen, kernwaarden, kernkwaliteiten en strategische thema's in een strategiekaart.

Strategiekaart Invitare:

Hoger doel :

In verbinding met de samenleving kinderen leren het beste uit zichzelf te halen

Uitdagerend doel:

In 2020 bieden alle scholen van Invitare tenminste gemiddeld en zeker 4 scholen bovengemiddeld waardenvol (passend) onderwijs.

In 2024 bieden we duurzaam onderwijs waarbinnen het leren samenleven, samenwerken en zelfstandig leren in balans is.

Kritische succes factoren / Strategische thema's voor onze visie:

1. Continue ontwikkeling van een innovatieve lerende organisatie,
2. Planmatige realisatie van bovengemiddeld waardenvol passend onderwijs
3. Van facet beleid naar integrale aanpak en borgen van structureel beleid en ontwikkeling

Strategie:

*Leren volgens de ervarings-spiraal.
Uitwisselen van ervaringen
Samenwerken, samen leren
vernieuwen en excelleren*

Kernwaarden:

Uitnodigend, lerende organisatie, duurzaam leren

Kernkwaliteiten

innovatief, kwaliteitsbewust, opbrengstgericht, dynamisch en samenwerken

Hoofdstuk 3 Ons schoolconcept: *Het streefbeeld en kernwaarden van onze school*

Strategiekaart SBO de Wingerd:

<p>Hoger doel : <i>In verbinding met de samenleving kinderen leren het beste uit zichzelf te halen</i></p> <p>Uitdagend doel: <i>In 2020 biedt SBO de Wingerd tenminste gemiddeld waardenvol (passend) onderwijs. In 2024 biedt SBO de Wingerd duurzaam onderwijs waarbinnen het leren samenleven, samenwerken en zelfstandig leren in balans is.</i></p>	
<p>Kritische succes factoren / Strategische thema's voor onze visie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Continue ontwikkeling van een innovatieve lerende organisatie, 2. Planmatige realisatie van bovengemiddeld waardenvol passend onderwijs 3. Van facet beleid naar integrale aanpak en borgen van structureel beleid en ontwikkeling	<p>Strategie: <i>Leren volgens de ervarings-spiraal. Uitwisselen van ervaringen Samenwerken, samen leren vernieuwen en excelleren</i></p>
<p>Kernwaarden: Uitnodigend, lerende organisatie, kansrijk, duurzaam leren</p> <p>Kernkwaliteiten innovatief, kwaliteitsbewust, opbrengstgericht, dynamisch en samenwerken</p>	

Onze strategiekaart wordt concreter gemaakt d.m.v. de kernwaardenkaarten van onze Stichting. Deze zijn formeel nog niet vertaald naar kernwaarden voor onze school. Op hun beurt krijgen deze kernwaarden weer vorm in streefbeelden die zichtbaar zijn in onze (meerjaren)innovatieplanning die in het schooljaar 2016-2017 en het schooljaar daarna pas volledig concreet gemaakt wordt.

Op de kernwaardenkaarten van SBO de Wingerd wordt uiteindelijk concreet beschreven welke competenties leerkrachten, leerlingen en de directeur moeten bezitten om de bij de kernwaarde passende onderwijsactiviteiten gestalte te geven.

Onderwijskundig / Pedagogisch:

Op onze school heerst een veilige sfeer, waarin kinderen, personeel en ouders zich prettig voelen. Onze kinderen maken deel uit van de samenleving én werken dagelijks samen met hun klasgenoten. Onze leerlingen weten wat er van hem/haar gevraagd wordt om goed te kunnen functioneren in een groep. Op SBO de Wingerd staat het uitnodigend karakter centraal. Iedereen is welkom! Alle kinderen, aan wie passend verantwoord onderwijs kan worden aangeboden en een toelaatbaarheidsverklaring SBO hebben, mogen meedoen. De medewerkers nodigen we uit deel te nemen aan het proces om de kinderen het beste onderwijs en de beste zorg te geven, waarbij ieder kind zichzelf mag zijn en de aandacht krijgt dat het nodig heeft. Dit kan uiteraard niet zonder de grote betrokkenheid van onze ouders. Op onze scholen is er dan ook een open communicatie, waarbij altijd een luisterend oor geboden wordt. Samen zorgen wij ervoor dat de kinderen zich veilig en geborgen voelen.

Voor de leerlingen hanteren we afwisselende samenwerking bevorderende én zelfstandigheid bevorderende werkvormen die passend aansluiten op de leerbehoeften van ieder individueel kind.

Om de ontwikkeling van het individu binnen een groep gestalte te geven passen we verschillende werkvormen toe:

- Zelfstandig werkvormen waarbij kinderen zelf oplossingen weten te bedenken en zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen product (opbrengst).
- Vormen waarbij samenwerkend geleerd wordt. De kinderen van de groep zijn samen verantwoordelijk voor een product.
- Vormen waarin de maatschappelijke betrokkenheid vergroot wordt. Onze kinderen zijn vaak op pad en/of maatschappelijke organisaties verzorgen bv. gastlessen of workshops op school die aansluiten bij de doelen die gesteld worden.

In hoofdstuk 4 valt te lezen welke onderwijsinhoud wij aanbieden.

Identiteit:

SBO de Wingerd is een openbare basisschool die kwalitatief goed onderwijs aanbiedt aan kinderen van 4 tot 14 jaar, voornamelijk afkomstig uit de gemeente Cuijk, de gemeente Grave en de gemeente Mill-Sint Hubert. Onze ouders geven middels een waardering "goed" aan tevreden te zijn over de school. De score 7,6 geeft aan dat dit nagenoeg gelijk ligt met referentiegroep.

Wij denken en handelen vanuit de gedachte dat iedereen gelijkwaardig, maar niet gelijk is. Iedereen mag zijn zoals hij of zij is. Dit betekent dat we elkaars veiligheid garanderen, ons verantwoordelijk gedragen en respectvol met elkaar omgaan. De Vreedzame School helpt ons hierbij. Wij richten ons op de totale ontwikkeling van iedere leerling, zowel sociaal emotioneel als cognitief.

Ouders:

Ouders/verzorgers zijn degenen die primair verantwoordelijkheid zijn voor de opvoeding van het kind. Zij denken en praten mee daar waar het gaat over het beleid dat SBO de Wingerd voert én organiseren activiteiten voor onze school. Wij betrekken ouders zoveel mogelijk bij de school. Samenwerking met onze ouders/verzorgers vinden wij zeer belangrijk. Het optimaliseren van deze samenwerking met alle ouders/verzorgers zien wij als een blijvend speerpunt. Dit willen wij o.a. doen door hen binnen bijvoorbeeld Jeelo steeds meer als maatschappelijke organisatie te betrekken.

Toekomst

Wanneer wij spreken over samenwerking en ouderbetrokkenheid, hebben we het feitelijk over een educatief partnerschap tussen ouders/verzorgers en school. Hieronder verstaan we:

"Een wederzijdse betrokkenheid van ouders/verzorgers en school teneinde optimale omstandigheden te realiseren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school. Daartoe gaan ze met elkaar in gesprek en werken ze zoveel mogelijk samen."

Dit partnerschap is geen doel op zich. Het doel van SBO de Wingerd is immers dat ieder kind zich ontwikkelt conform de mogelijkheden die hij/zij heeft. Het fundament hiervoor wordt gevormd door een tweetal nauw met elkaar verbonden pijlers:

1. Het besef dat zowel ouders/verzorgers als school nauw betrokken zijn bij de opvoeding en de begeleiding van kinderen en een gezamenlijk belang hebben. Namelijk: optimale omstandigheden scheppen voor de ontwikkeling en het leren van het kind, thuis en op school.
2. De overtuiging dat je samen meer kunt bereiken in de opvoeding en begeleiding van kinderen dan ieder op zich. Dat is belangrijk in een tijd waarin beide ouders/verzorgers steeds vaker merken dat problemen waartegen ze aanlopen, hun eigen probleemoplossend vermogen te boven gaan.

Deze fundering van partnerschap geeft al aan dat een visie op partnerschap onlosmakelijk verbonden is met het streefbeeld dat SBO de Wingerd voor ogen heeft daar waar het gaat om de ontwikkeling en het leren van kinderen. Dit streefbeeld, de permanente ontwikkeling van iedere leerling ("de stip op de horizon"), wordt uitgebreid beschreven in paragraaf 4.1 t/m 4.4.

(In paragraaf 4.2 wordt ook verwezen naar een website en een bijlage)

De aankomende periode dienen wij te bepalen "hoe" wij tegen partnerschap aankijken. Vragen zijn hierbij o.a.:

Welke rol spelen kinderen daarin idealiter zelf?

Welke rol vervullen hun ouders?

Wat is de rol van de school?

We raken hier aan de zogenoemde pedagogische driehoek school - ouders - kind. Het komt aan op een goed samenspel tussen de drie hoeken. Die visie op ontwikkeling, leren en het samenspel tussen school, kinderen en ouders moeten we als school expliciteren en communiceren.

Educatief partnerschap heeft de volgende kenmerken:

- Partnerschap is geen doel op zich maar dient een gezamenlijk belang: ouders en school willen optimale voorwaarden creëren voor het leren en de ontwikkeling van kinderen. Meer specifiek is er een pedagogisch, een organisatorisch en een democratisch doel, waarop partnerschap zich richt.
- Partnerschap past in ons streefbeeld waarin we de school steeds meer zien als leef- en leergemeenschap, waarin leerlingen, professionals én ouders participeren. Het gaat uit van de gelijkwaardigheid van de partners en impliceert een wederzijdse betrokkenheid. Dat alles vooronderstelt bij beide partners een grondhouding die partnerschap bevordert, een bereidheid in dat partnerschap te investeren.
- Partnerschap erkent verschillen in eindverantwoordelijkheden.
- Partnerschap vraagt een consistente toonzetting en een partner die het voortouw neemt, in beginsel de school.
- Partnerschap tussen ouders en school houdt rekening met de groeiende eigen verantwoordelijkheid van het kind.

Hoofdstuk 4

De overheid stelt aan alle basisscholen een aantal wettelijke eisen ten aanzien van de kwaliteit en de inrichting van het onderwijs. Bijvoorbeeld de hoeveelheid lessen die een kind in acht jaar minimaal moet hebben gehad of het leerlingvolgsysteem dat mede bepaalt wat je schooladvies wordt na die acht schooljaren.

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving hoe de kwaliteitszorg wordt gewaarborgd en het passend onderwijs vorm krijgt op SBO de Wingerd.

4.1 Kwaliteit en kwaliteitsbewaking

Wij bewaken de kwaliteit van ons onderwijs op de volgende manieren:

1. *Opbrengstgericht werken en Invitare*

- Alle Invitarescholen hebben deelgenomen aan een project 'versterken opbrengstgericht werken door bestuur en management'. Een grotere opbrengstgerichtheid moet zich gaan vertalen in hogere leeropbrengsten voor leerlingen.
- Alle Invitarescholen zijn daarnaast bezig met het bevorderen van handelingsgericht werken (HGW) en met het ontwikkelen van handelingsgerichte procesdiagnostiek (HGPD). Hierbij hoort dat voor kinderen met ernstige leerachterstanden ontwikkelingsperspectieven worden opgesteld.
SBO de Wingerd vertaalt dit door onderwijs te ontwikkelen waarbinnen iedere leerling, ongeacht het cognitieve niveau, een gepersonaliseerd onderwijsarrangement krijgt aangeboden dat past binnen het gedachtengoed van het educatief partnerschap. Deze duurzame ontwikkeling zal bijdragen aan verhoging van de kwaliteit van ons onderwijs en de zorg die wij bieden. Hiermee zullen hogere leeropbrengsten bereikt kunnen worden.
- Bij opbrengstgericht werken gaan Invitarescholen uit van een aantal onderliggende aannames en principes. Al onze scholen, directeuren en leerkrachten zijn in staat om cyclisch te denken en handelen. Daarbij is eerst en vooral de ontwikkeling van de kinderen het belangrijkste uitgangspunt.
- We zijn in staat en bereid om die ontwikkeling in beeld te brengen en te staven aan de hand van toetsresultaten op zowel individueel als groepsniveau. We gaan ervan uit dat onze observaties, de toetsresultaten en de interpretatie van die verzamelde gegevens ons helpen om het dagelijks onderwijs aan kinderen te optimaliseren. Het is van belang dat onze leerkrachten alle verzamelde gegevens in de juiste context weten te plaatsen, om zo gericht aan te sluiten bij de behoeften van het kind. Op SBO de Wingerd heeft het team geconcludeerd dat er nog meer te halen valt uit het meer afstemmen van ons onderwijs en

uit de diverse data waarover we nu beschikken en heeft daarom besloten om doorgaande didactische en pedagogische leerlijnen vast te leggen in zogenaamde kwaliteitskaarten.

- Opbrengstgericht werken en denken is een kernopdracht van alle Invitarescholen. Onze leraren geven doelgericht les en dragen zo bij aan het toekomstperspectief van de kinderen van nu. We kijken eerst en vooral naar het welbevinden (hoe maak je het?), de betrokkenheid (hoe doe je het?) en de competentie (wat levert het op?) van de kinderen. Invitarescholen willen op deze wijze van toegevoegde waarde zijn in de vooruitgang die kinderen maken in relatie tot hun achtergronden.
- Het is mogelijk om op drie (nauw met elkaar samenhangende) niveaus invloed uit te oefenen op de prestaties en ontwikkelingen van kinderen te weten op het leerling niveau, het niveau van het educatief partnerschap tussen ouders en school én het leraar niveau/schoolniveau. Een grote invloed is zeker op het leraar niveau. De leraar doet er dus toe. Vernieuwingen en verbeteringen floreren wanneer de betrokkenheid, bevoegdheid en deskundigheid van leerkrachten hoog is. Stichting Invitare zal ervoor waken dat het gedachtengoed dat hoort bij "opbrengstgericht werken" leidt tot een afrekencultuur of een onderwijscultuur waarin enkel nog geleerd wordt voor toetsen en testen.
- Alle Invitarescholen delen 2 keer per jaar d.m.v. een medio- dan wel eindrapportage de zelfevaluatie, uit het cito leerlingvolgsysteem, met elkaar. Op SBO de Wingerd worden de resultaten hieruit ook gedeeld tijdens de groepsbesprekingen. Deze bespreking kan leiden tot een groeps- of schoolbrede interventie die er toe moet leiden dat de opbrengsten op een specifiek vakgebied omhoog gaan.

2. *In beeld brengen van de resultaten*

Op SBO de Wingerd volgen we niet slechts de kennisontwikkeling via bv. het CITO leerlingvolgsysteem. We volgen systematisch ook de ontwikkeling van leerlingen op het gebied van competenties, vaardigheden en kennis middels Jeelo. Toets- en testresultaten en beoordelingen van mate waarin doelen worden behaald worden vastgelegd. Uiteindelijke doel is een portfolio wat van groep 1 tm groep 8 wordt gevuld; Mijn Jeelo.

Met dit portfolio kunnen ouders/verzorgers niet alleen meekijken wat de leerling op school doet, maar worden zij "mede verantwoordelijk" voor de ontwikkeling van hun zoon/dochter vanuit het gedachtengoed van Educatief Partnerschap.

Aan het einde van groep 8 kan er vervolgens door de leerkracht van groep 8 een passend advies én door de ouders een verantwoorde keuze voor het voortgezet onderwijs gemaakt worden.

Opbrengstgericht werken is dus o.a. zichtbaar in:

- De resultaten van de leerlingen op de ontwikkelingslijnen, onderverdeeld in kennis- en competentielijnen.
- De primaire processen in de scholen (innovatieplanning, afsprakenlijsten en besluitenlijsten)
- De professionaliteit van het schoolteam (o.a. gesprekkencyclus)

- De kwaliteit van onderwijzen en leren (Intervisie, coaching trajecten, nascholingstrajecten)
- Sturingsmogelijkheden voor schoolleiding en college van bestuur gericht op de opbrengsten (school Tevredenheidspeiling, Risico Inventarisatie & Evaluatie)
- Een transparant monitorsysteem voor optimaal intern en extern toezicht in het kader van zelfevaluatie (momenteel geen separaat kwaliteitssysteem op SBO de Wingerd aanwezig)

Alle Invitare scholen peilen eens in de 4 jaar bij alle geledingen hoe zij tegen de school aankijken. Dit deden wij m.b.v. de tevredenheidsonderzoeken van Boelhouwers. De resultaten hiervan zijn terug te vinden in onze schoolgids op onze website.

3. Schema met toetsen/observaties die worden ingezet per vakgebied en groep

Deze is separaat toegevoegd aan de bijlage.

4.2 De inhoud van ons onderwijs

Beschrijving van de ontwikkelijnen

SBO de Wingerd is een Je eigen leer omgeving (kortweg: Jeelo) school en maakt deel uit van de Jeelo Community.

In de bijlage "Het streefbeeld van Jeelo" én op de website www.jeelo.nl staat heel duidelijk beschreven welke ideeën én welk streefbeeld de Jeelo Community én haar scholen heeft.

Jeelo scholen werken steeds meer met arrangeerbare kerndoel dekkende content die op termijn het totale curriculum beslaat. Wij zijn hierdoor steeds beter in staat gedifferentieerd aan de ontwikkeling van de kennis en competenties van iedere individuele leerling tegemoet te komen. Deze content wordt ontwikkeld binnen de Jeelo community. De gestelde doelen zijn altijd gericht op de ontwikkeling van kennis, inzicht, vaardigheden (competenties) en maatschappelijke betrokkenheid.

Wij streven naar doorlopende ontwikkelingslijnen van het onderwijs dat wij bieden naar het voortgezet onderwijs en het vervolgonderwijs. Het vervolgonderwijs leidt op voor de verschillende sectoren waar leerlingen zullen werken. SBO de Wingerd wil hiervoor een fundament leggen in het basisonderwijs. De kennisgebieden van de verschillende sectoren staan aan de basis van de kennislijnen die wij hanteren op SBO de Wingerd. Hiervoor zijn indelingen naar sectoren bestudeerd die overheidsorganen in Nederland hanteren. De traditionele vak indeling binnen het onderwijs laten wij fasegewijs los. Vanuit evaluaties binnen pilots bekijken we steeds welke keuzes binnen Jeelo voor onze leerlingen geschikt en toepasbaar zijn.

Op SBO de Wingerd spreken we derhalve over kennislijnen en competentielijnen.

We onderscheiden 5 kennislijnen, te weten:

1. Mens en gezondheid
2. Mens en natuur
3. Mens en omgeving
4. Mens en product
5. Mens en maatschappij

We onderscheiden 7 competentielijnen, te weten:

1. Samenwerken
2. Zorgen
3. Maken
4. Onderzoeken
5. Presenteren
6. Leren
7. Bewegen

Hierbinnen besteden we ook aandacht aan attitudes en vaardigheden zoals werkhouding, het gebruik van diverse leerstrategieën, zelfbeeld, sociaal gedrag, actief burgerschap en multicultureel onderwijs en vaardigheden die gericht zijn op het 'overleven' in de 21^e eeuw. Kennis en competentielijnen staan centraal binnen onze onderwijsinhoud.

De leerkrachten plannen het onderwijs en hanteren een flexibel weekrooster.

Hieronder volgt het overzicht van de gebruikte middelen:

Kennislijnen en competentielijnen	Methode / Educatieve content	Opmerking
Voorbereidend lezen (Groep 1/2)	Jeelo content (projecten) Methode leeslijn	
Aanvankelijk lezen (Groep 3)	Methode leeslijn	
Voortgezet technisch lezen (Groep 4 t/m 8)	Methode leeslijn	
Lees- en luistervaardigheid en leesbeleving	Jeelo content (projecten)	
Taal	Taaltrapeze	
Begrijpend lezen	Jeelo content (projecten) Nieuwsbegrip	
Schrijven	Schrijven in de basisschool	
Engelse taal (Groep 7 en 8)	Junior	
Rekenen/wiskunde	Jeelo content (projecten) Reken Zeker	
Oriëntatie op mens en samenleving	Jeelo content (projecten)	
Verkeer	Jeelo content (projecten) Materiaal VVN	
Bewegingsonderwijs	Planmatig bewegingsonderwijs	
Kunstzinnige oriëntatie	Jeelo content (projecten)	
Muziek	Jeelo content (projecten)	
Wetenschap en techniek:	Jeelo content (projecten)	
Sociale vaardigheden	Jeelo content (projecten) De Vreedzame School	
Spelling	Taal in blokjes m.b.v. Spelling in de Lift Woordbouw	

4.3 Wat hebben onze leerlingen nodig ?

Ieder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie. Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie ('anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren. Wordt hier door opvoeders (ook leraren!) tekort gedaan, dan ontstaan voorspelbaar taakhouding- en motivatieproblemen op school.

Relatie

Kinderen hebben behoefte aan relatie, zowel met hun leerkrachten als met andere kinderen. Ze willen het gevoel hebben erbij te horen, deel uit te maken van een gemeenschap. Hoewel in een gemeenschap conflicten zijn en men rekening moet houden met elkaar, voelt men zich er in principe veilig. Kinderen en volwassenen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor een goede sfeer en als het lastig is, kan de leerling rekenen op de steun van zijn leerkracht. Op iedere school, dus ook op SBO de Wingerd, hebben volwassenen veel invloed op de kwaliteit van de relaties. Niet door op de voorgrond te treden, maar juist door vanaf de zijlijn beschikbaar te zijn. Luisteren, vertrouwen bieden, optreden als het echt nodig is, uitnodigende omstandigheden creëren, het goede voorbeeld zijn, uitdagen en ondersteunen zijn belangrijke pedagogische voorwaarden voor het ontstaan van goede relaties.

Competentie

Kinderen willen laten zien wat zij kunnen en zichzelf als effectief ervaren. Dat vraagt uitdaging. Dat kan alleen als het onderwijs is afgestemd op de mogelijkheden en (basis)behoefte van de leerling. Niet opletten, niet meedoen, onderpresteren, niet durven, het zijn vaak tekenen van afstemmingsproblemen. Een leerkracht die de ontwikkeling van haar leerlingen serieus neemt, biedt de leerling ruimte om passende leerdoelen voor zichzelf te formuleren en voor hem haalbare resultaten te boeken. Een combinatie van hoge (en reële) verwachtingen en beschikbaarheid voor hulp en ondersteuning, zijn een goede basis voor het ontwikkelen van een gevoel van competentie.

Autonomie

Autonomie verwijst naar het gevoel onafhankelijk te zijn. Kinderen willen het gevoel hebben de dingen zélf te kunnen doen. Zélf kunnen beslissen, zélf keuzes maken. Dat kan alleen in een omgeving waarin de eigenheid van het kind gerespecteerd wordt. Een kind is er voor zichzelf, niet voor zijn ouders of voor de school. Kinderen hebben al jong behoefte zich te onderscheiden, hun eigen keuzes te maken. Het pedagogische antwoord hierop is het bieden van veiligheid, ruimte, begeleiding en ondersteuning soms en het

waarborgen van de verbondenheid met de ander. Individuele vrijheid is belangrijk en wordt gestimuleerd, maar altijd in relatie met de ander en met behoud van diens vrijheid en jouw verantwoordelijkheid daarvoor. Autonomie verwijst altijd naar relatie.

Pedagogische Tact

Omgaan met leerlingen op school is een aaneenschakeling van 'pedagogische ogenblikken'. Momenten waarin de leerkracht in een 'split second' een beslissing moet nemen. Zij moet onmiddellijk weten wat te doen of juist níet te doen. Ze kan het zich niet veroorloven al te lang stil te staan bij de afweging van de meest adequate reactie. Dat is een reactie die aansluit bij de situatiebeleving van de leerling en die tegelijkertijd de leerling in staat stelt om verder te gaan met zijn bezigheid. Een reactie die de leerling en de groep weer in rust, in evenwicht brengt. In de interactie tussen leerkrachten en leerlingen komt het daarop aan, op iets wezenlijks, iets bijzonders, iets dat zich bijna niet laat omschrijven. Een fenomeen waarin zichtbaar en voelbaar is dat de leerkracht op het goede moment de goede dingen doet en zegt, óók in de ogen van de kinderen. Dat fenomeen wordt 'Pedagogische Tact' genoemd, waarbij het niet gaat om de competenties van de leraar, maar vooral om wie hij is.

Interactie

De drie basisbehoeften worden met elkaar verbonden door 'interactie'. De kwaliteit van de interactie bepaalt de kwaliteit van het pedagogische klimaat. Een goed pedagogisch klimaat in een groep of in een school is niet te waarborgen door procedures, afspraken of regels. Afstemming van het handelen op de behoefte op dit moment is essentieel. De ene keer wacht je af, terwijl het de volgende keer nodig is om in te grijpen. Pedagogische Tact bepaalt de kwaliteit van de interactie en daarmee de kwaliteit van de school. Van groot belang is echter wel dat leraren zich bewust zijn van de waarden waarvoor zij staan: hun pedagogische uitgangspunten.

4.3.1 Onze accenten

Op SBO de Wingerd volgen wij de pedagogische visie van De Vreedzame School. Deze beschrijft dat we kinderen willen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Daartoe beschouwen we de klas en de school als oefenplaats. Kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas en school vormt en leren daar een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang: initiatiefrijk, zorgzaam en betrokken. In de pedagogische visie van De Vreedzame School staat een aantal uitgangspunten centraal, die we hierna nader uitwerken:

- het constructief oplossen van conflicten met behulp van mediatie
- het creëren van een positieve sociale en morele norm
- het bevorderen van sociale verbondenheid en gemeenschapszin.

In de dagelijks praktijk streven wij er naar dat leerlingen zich competent voelen. Zij willen immers laten zien wat zij kunnen en zij willen zichzelf als effectief ervaren. Op SBO de Wingerd hebben wij de overtuiging dat dat alleen kan als onderwijs is afgestemd op de mogelijkheden en (basis) behoeften van iedere leerling. Afstemming kan slechts plaatsvinden wanneer de leraar zijn leerlingen kent. Hierbij is essentieel dat deze de beschikbare data die hij/zij heeft op juiste manier weet te analyseren.

SBO de Wingerd neemt de ontwikkeling van iedere individuele leerling serieus, biedt de leerling in toenemende mate ruimte om passende leerdoelen voor zichzelf te formuleren en voor hem haalbare resultaten te boeken m.b.v. onder andere Jeelo. De leraar dient de vaardigheid te bezitten om doelen te stellen en weet de daaruit voortkomende handelingen te vertalen naar de dagelijkse praktijk. Gezamenlijke hoge (en reële) verwachtingen en de beschikbaarheid van hulp en ondersteuning vormen een goede basis voor het ontwikkelen van een competent gevoel van iedere leerling.

4.3.2 Onze aanpak

SBO de Wingerd heeft (in de basis) gekozen voor convergente differentiatie. Kenmerkend voor deze vorm is dat de groepen zoveel mogelijk op basis van leeftijd worden samengesteld, waarbij we rekening houden met de verschillende niveaus binnen de groep, in het leerstofjaarklassensysteem.

Op SBO de Wingerd stemmen wij af op de verschillende niveaus binnen de groep, door gebruik te maken van verschillende niveaus in instructie en verwerking. Dit gebeurt als volgt:

- Leerlingen die voldoende hebben aan de standaardinstructie;
- Leerlingen die behoefte hebben aan een verlengde instructie;
- Leerlingen die extra instructie en extra leertijd nodig hebben aan de instructietafel en een aangepaste verwerkingsopdracht vragen.

Het leerstofaanbod en de begeleidings- en ondersteuningsbehoeften wordt middels een individueel ontwikkelingsperspectief aangestuurd, hierbij wordt de leerkracht ondersteund door de intern begeleider, de psycholoog en de maatschappelijk werker.

In paragraaf 4.2 staat reeds genoemd dat SBO de Wingerd een Jeelo school is en we steeds meer werken met arrangeerbare kerndoeldekkende content. Op termijn zou Jeelo het totale curriculum kunnen beslaan. In het volgen van de ervaringsspiraal bij het beschikbaar komen van nieuwe content bepalen we met het team steeds weer of deze content passend is bij wat onze leerlingen nodig hebben.

We merken dat we door gebruik te maken van de content van Jeelo steeds beter in staat zijn aan de ontwikkeling van de kennis en competenties van onze SBO-leerlingen tegemoet te komen en hem/haar een competent gevoel te geven.

4.3.3 Past ons onderwijs ?

Passend onderwijs is de manier waarop onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt georganiseerd. Het gaat om zowel lichte als zware ondersteuning. Bijvoorbeeld extra begeleiding op een reguliere school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school.

Scholen werken met elkaar samen in samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken onderling afspraken over hoe elke leerling onderwijs krijgt dat bij hem/haar past.

De scholen beschikken allemaal over een schoolondersteuningsprofiel (SOP). Hierin staat beschreven of én hoe aan de standaarden voor basisondersteuning wordt voldaan. Aan de hand daarvan voegt elke school haar eigen ontwikkelparagraaf aan het SOP toe. Op basis van een analyse van de ontwikkelonderwerpen van de scholen, heeft het Samenwerkingsverband (in ons geval Samenwerkingsverband Stromenland) in haar ondersteuningsplan speerpunten voor ontwikkeling vastgesteld.

In 2013 hebben wij aan de hand van het instrument Q3 ons ondersteuningsprofiel beschreven. Dit profiel is echter achterhaald. Door ontwikkelingen binnen het huidige samenwerkingsverband zal het SOP herschreven moeten gaan worden. Er lopen initiatieven om, middels verschillende vormen van invlechting, zowel leerlingen uit het SO3 als het SO4 binnen onze SBO te gaan begeleiden. Daarnaast is er overleg over het onderbrengen van een OPD binnen onze vestiging. Het toekomstige SOP zal daarmee weer recht moeten doen aan de mogelijkheden waar we naar toe groeien.

4.4. Actief burgerschap en sociale integratie

Op onze school groeien kinderen samen op met kennis van elkaars gebruiken en gewoontes. In onze gedragsverwachting, binnen o.a. De Vreedzame School en in het werken met Jeelo, komt duidelijk naar voren dat wij met én van elkaar willen leren, op alle (vak)gebieden. Onze kinderen en ouders komen op allerlei manieren met elkaar in contact. Ze ontmoeten elkaar bij de medezeggenschapsraad, de ouderraad, het ouderpanel, de uitvoering van Jeelo projecten (hierin worden ze op de verschillende niveaus van ouderbetrokkenheid aangesproken), vieringen en de verschillende werkgroepen waarin zij deelnemen of die zij ondersteunen.

In ons onderwijs komen in alle groepen tijdens diverse momenten de verschillende achtergronden van de klasgenoten aan de orde. De sociale integratie ontwikkelen we door de kinderen de gelegenheid te bieden meer deel te nemen aan het maatschappelijke proces. De projecten die we in het kader van Jeelo uitvoeren staan hiervoor garant. De pijler 'samen leven', één van de drie pijlers binnen Jeelo, zorgt dat er tijdens elk project contacten zijn met maatschappelijke organisaties. (Zie ook www.jeelo.nl voor de inhoud van de projecten en de visie achter Jeelo).

4.5 Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding

Stichting Openbaar Onderwijs Invitare heeft een document 'Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding' opgesteld. Hierin staat genoemd op welke wijze men het aantal vrouwen in de schoolleiding wil doen toenemen.

Bij de start van het schooljaar 2016-2017 is de voorzitter van het College van Bestuur een vrouw én bestaat de leiding van de negen scholen uit 4 mannelijke en 5 vrouwelijke directeuren ondersteund door 1 mannelijke en 1 vrouwelijke adjunct-directeur.

Percentage vrouwen in de schoolleiding is daarmee 55%.

(Voor de inhoud van het document 'Evenredige vertegenwoordiging in de schoolleiding' verwijzen we naar het communicatieplatform van de Stichting, Het Portaal)

4.6 Schoolveiligheidsplan

De Arbowet en de Kwaliteitswet bieden kaders voor een goed veiligheidsbeleid. Dit veiligheidsbeleid moet aan enkele criteria voldoen. De Onderwijsinspectie toetst in haar Periodiek Kwaliteitsonderzoek (PKO) drie elementen (een school moet aan minimaal twee voldoen):

- Inzicht: hebben scholen voldoende inzicht in de beleving van sociale veiligheid door leerlingen en teamleden en in de incidenten die zich voordoen?
- Preventieve maatregelen: Is er een veiligheidsbeleid dat deze incidenten zo veel mogelijk kan voorkomen?
- Curatieve maatregelen: Is er een veiligheidsbeleid dat adequaat optreden na incidenten mogelijk maakt?

In de uitvoering van het beleid zijn er een aantal verplichtingen op de volgende aandachtsgebieden:

- Inzicht in veiligheidsbeleving, risico's en incidenten
- Gezamenlijke visie, afspraken en regels
- Taken, samenwerken en voorwaarden
- Onderwijs

Deze zijn terug te vinden als onderdelen in het veiligheidsplan van de school. Dit veiligheidsplan is door de scholen van Invitare gezamenlijk opgesteld en te vinden op het communicatieplatform van de Stichting (Het Portaal). De verplichtingen worden we per aandachtsgebied toegelicht.

Hoofdstuk 5

5.1 Personeel

De zorg voor personeel is cruciaal voor de kwaliteit van het onderwijs.

Stichting Invitare Openbaar Onderwijs wil goed voor haar mensen zorgen. In een integraal personeelsbeleidsplan is invulling gegeven aan deze zorg voor het personeel. Integraal personeelsbeleid betekent voor Invitare het regelmatig en systematisch afstemmen van de inzet, kennis en bekwaamheden van de medewerkers op de inhoudelijke- en organisatorische doelen van de school en de stichting. Deze afstemming houdt rekening met de strategische positie van de school en de onderwijsvisie van de school en de stichting.

Hierbij wordt professioneel gebruik gemaakt van een samenhangend geheel van instrumenten voor personeelsbeheer en –zorg. Hierbij valt te denken aan arbeidsvoorwaarden, (gespreks)procedures, administratie en middelen die gericht zijn op de scholing en verdere ontwikkeling van individuele medewerkers.

Als uitgangspunt voor haar personeelsbeleid volgt de stichting de CAO Primair Onderwijs. Het integraal personeelsbeleid is vormgegeven door het opstellen van diverse documenten.

- o Sociaal Statuut
- o Mobiliteitsplan
- o Taakbeleidsplan
- o Gesprekscyclus
- o Scholingsbeleid
- o Arbobeleidsplan
- o Tertiaire arbeidsvoorwaarden

De vertaling hiervan wordt o.a. vorm gegeven via de verschillende voorbeelden zoals vermeld paragraaf 4.1

Voor de inhoud van de bovenstaande documenten verwijzen we naar de documenten map 'Beleidsdocumenten Personeel' die te vinden is op communicatieplatform van de Stichting (Het Portaal).

5.2 Middelen en voorzieningen

5.2.1 Algemeen financieel beleid

Elke school vormt binnen de stichting een financiële eenheid. Dit betekent dat de rijksvergoedingen schoolgebonden blijven evenals de bestemmingsbedragen, reserves en voorzieningen.

Elke school werkt op basis van een eigen begroting en legt verantwoording af in de jaarrekening. De directeur bewaakt de financiën mede aan de hand van een financieel managementinformatiesysteem.

Indien er sprake is van een aantoonbare meerwaarde zal in overleg met het directiebestuur de keuze gemaakt worden om financiële zaken bovenschools te organiseren. Dit is het geval als de middelen bovenschools effectiever en/of efficiënter ingezet kunnen worden. Met name ook bij het opvangen van financiële risico's voor een individuele school kan er sprake zijn van een meerwaarde bij de bovenschoolse inzet van middelen.

Motto van het financieel beleid is dat de middelen zoveel mogelijk moeten worden ingezet in de klas en de begeleiding van de leerlingen. De kosten van de organisatie worden zo beperkt mogelijk gehouden.

5.2.2 Sponsorbeleid

Het onderwijs aan de school wordt volledig bekostigd door het Rijk. Via sponsoring kan een school soms aanvullende middelen verwerven om extra dingen te kunnen doen. Invitare wil mogelijkheden die er zijn benutten. Om eventuele ongewenste effecten van sponsoring te voorkomen hebben vijftien organisaties, waarin de besturenorganisaties en VNG zijn vertegenwoordigd, in 1997 een convenant ondertekend dat handelt over sponsoring in het primair en voortgezet onderwijs. Invitare onderschrijft dit convenant en beschouwt het als een bijlage bij dit schoolplan.

De drie belangrijkste uitgangspunten van het convenant zijn:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid van leerlingen. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en fatsoen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijshoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die de school aan het onderwijs stelt. Het primair onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) heeft instemmingsrecht op beslissingen van het bevoegd gezag over sponsoring.

Hoofdstuk 6 Innovatieplanning

Jaar-innovatieplanning en Meerjaren innovatieplanning.

In dit hoofdstuk vindt u een uitgewerkte jaar innovatie planning voor het eerste jaar. Indien mogelijk is uitwerking van een tweede en/of volgende jaren (deels) ook gemaakt.

Voorafgaand het volgende:

Een substantieel aantal medewerkers heeft de afgelopen drie schooljaren in korte tijd het team verlaten. Dit gebeurde vanwege een diversiteit aan redenen. Deze plaatsen zijn opgevuld met nieuwe medewerkers.

Met de komst van nieuwe mensen is er nieuw elan in het team gekomen. Sommige leden / delen van het team hebben zich hersteld en geven aan zich prettig te voelen bij de huidige situatie. Er is wel een aantal punten, in het verleden ontstaan, die nog aandacht vraagt in het heden. Deze onderwerpen hebben de potentie de nieuwe leden van het team mee te trekken in zaken die niet van hen zijn, maar waar ze wel betrokken op zijn.

Een belangrijk thema wat naar voren kwam in individuele gesprekken die met de teamleden gevoerd zijn was "Participatie in beleid en middelen" meerdere teamleden voelen zich minder betrokken op nieuw beleid en nieuwe middelen, omdat ze niet betrokken worden in het tot stand komen hiervan. Ze ervaren een top-down manier van introduceren van bijvoorbeeld didactische middelen.

Wetende dat een actieve betrokkenheid van organisatieleden bijdraagt aan een succesvol verloop van veranderprocessen, dat betrokkenheid kan worden gerealiseerd door te inspireren en te consulteren hebben we afgesproken tegemoet te komen aan de wens van het team meer toe te groeien naar het zijn van een team in ontwikkeling; zowel je aanpassen als jezelf blijven; zowel reageren als pro-ageren; je zowel door de omgeving laten beïnvloeden, als invloed op de omgeving uitoefenen.

Dit alles heeft geleid tot het maken van een jaarplan 2016-2017 van waaruit de meerjarenplanning tot stand moet gaan komen. Voor de Innovatieplanning betekent dit dat de jaarplanning 2016-2017 concreet beschreven is maar dat dit nog niet geldt voor de meerjarenplanning. Deze zal in de laatste periode van het schooljaar 2016-2017 concreet gemaakt worden.

Innovatieplanning 2016-2017

Project plannen	Doelen 2016-2017	Hoe doen wij dat?	Tijdpad	Evaluatie
<p><i>Interne communicatie – Hoe werkt het team met elkaar samen?</i></p>	<p>1. Helder krijgen wat er mogelijk speelt binnen het team nadat er veel teamleden afscheid genomen hebben.</p>	<p>1. Voeren van persoonlijke gesprekken met Eliane Reehuis van Drijfveerkracht. Niet kijken naar persoonlijke voorkeuren maar naar gezamenlijkheid – wat komt in meerdere gesprekken naar voren. Elk teamlid mag in het gesprek twee beelden van het team neer zetten – de huidige positionering en de gewenste positionering. Presenteren van de bevindingen aan het team en maken van een vervolgplanning.</p>	<p>1. Voeren van de gesprekken in Januari 2017. Presenteren bevindingen in februari 2017 mogelijk vooraf gegaan door enkele individuele gesprekken met teamleden waarvan de positie “onder druk staat”.</p>	
	<p>2. Sessie om oud zeer uit te spreken en daarmee het verleden te laten rusten.</p>	<p>2. Eenieder kiest zelf wel / niet dingen naar voren te brengen die hen storen. Focus ligt op het toelaten van negatieve emoties, lessen leren uit wat gebeurd is en de eigen verantwoordelijkheid nemen in wat er heeft gespeeld. Voor alle gebeurtenissen / onderwerpen geldt dat na afronding van elk afzonderlijk lid we <u>geen</u> ruimte meer geven om dit zowel formeel als informeel te laten terugkomen op een later moment.</p>	<p>2. Maart 2017 en mogelijke een tweede / vervolgssessie later in het schooljaar.</p>	

	3. Ontdekken welke manier van samenwerken bij ons team past.	3. Aan de hand van een teamchallenge werken aan thema's als eerlijkheid, vertrouwen, samenwerken, plezier en communiceren.	3. Maart 2017.	
<i>Visie ontwikkelen met het nieuwe team</i>	1. Waarden die voor ieder individu van belang zijn.	1. Vanuit een waardenlijst komen tot het kiezen van 10 waarden Eenieder kiest er drie die voor hem / haar het belangrijkste zijn en deelt die met een collega.	1. Mei 2017.	
	2. Ingrediënten verzamelen voor het schrijven van de visie en missie schrijven.	2. Aan de hand van een open-space ingrediënten voor de visie en missie verzamelen passend bij de schoolnaam/symboliek, passend bij de visie van Invitare, passend bij de waarden die voor de individuen belangrijk zijn, ...	2. Mei 2017.	
	3. Eerste aanzet tot visie en missie wordt aan team aangeboden.	3. Eliane Reehuis schrijft aan de hand van de verzamelde ingrediënten een eerste aanzet.	3. Juni 2017	
<i>Opstarten intervisieopdrachten die na verloop van tijd onafhankelijk kunnen functioneren.</i>	1. Een eerste kennismaking met (geleide) intervisie.	1. Er worden 2 intervisiegroepen gevormd op basis van werkdagen. Onder leiding van Eliane Reehuis wordt gewerkt naar zelfstandig functionerende intervisiegroepen.	1. April – Mei – Juni 2017.	

<i>Jeelo</i>	1. Doorontwikkelen van de pijlers "Samen leren", "Samen werken" en "Zelfstandig leren" binnen Jeelo.	1. Aan de hand van het optimaliseren van het hoekenwerk komen tot een hoger niveau van Samen leren en Samen werken. Middels het gericht arrangeren en het stimuleren van het gebruik van Mijn Jeelo het zelfstandig leren bevorderen.	1. Schooljaar 2016-2017	
<i>ICT</i>	Aanschaf en implementatie van 20 Chromebooks en 10 iPads.	Aanschaf en Training door Marco van Oort.	Bestelling in februari 2017 doen. Levering en installatie rond meivakantie. Instructie voor gebruik voor einde schooljaar.	
<i>OGW</i>	1. Concretiseren van de leerlijnen in groep 1-2 en deze vertalen naar de groepsplannen.	1. Aanschaf en scholing in de leerlijnen jonge kind van Parnassys door Driestar Onderwijsadvies.	1. Eerste scholing januari 2017 Tweede scholing juni 2017	
	2. Updaten van toetspakket Cito LOVS met o.a. nieuwe generatie toetsen.	2. IB en Psycholoog komen met aanbeveling in aanschaf nieuwe toetsen.	2. Voor einde schooljaar	
	3. Vastleggen van didactische en pedagogische leerlijnen om te komen tot een eenduidige en doorgaande lijn.	3. Het schrijven van kwaliteitskaarten aan de hand van eerder gemaakte afspraken binnen het team. Aansluitend gaan experimenteren met de inhoud van de kwaliteitskaart en het doen van collegiale consultatie.	3. Voor einde schooljaar 2017 in concept klaar.	

<i>Taal</i>	1. Spelling - Invoeren methodiek Taal in Blokjes en dit koppelen aan de huidige methode "Spelling in de Lift"	1. Aanschaf van de materialen. Introductie van de manier van werken met Taal in Blokjes door de IB die de opleiding heeft gevolgd. Collegiale consultatie aan de hand van good practice Opbrengst collegiale consultatie vertalen naar eigen praktijk en bespreken in teamvergadering.	1. Januari 2017 – Juli 2017.	
	2. Lezen – Oriënteren op en kiezen van een nieuwe methode Technisch Lezen.	2. Aan de hand van zichtzendingen proberen we Lijn 3 en VLL uit. Bespreken van tips en tops van beide methodes met een extern deskundige. Maken van een definitieve keuze.	2. Januari 2017 – Juli 2017	
<i>Rekenen</i>	1. Oriënteren op aanbod voor onze PRO-leerlingen na groep 6 en het maken van een definitieve keuze hierin.	1. Op initiatief van IB, in samenwerking met leerkracht groep 8, worden materialen voor PRO-leerlingen uitgeprobeerd. We kijken kritisch naar haalbaarheid als het gaat om benodigde begeleiding van de leerlingen als ook naar hoe het door de leerlingen ontvangen wordt.	1. Orientatie in tweede helft schooljaar. Definitieve keuze in periode start schooljaar 2017-2018 tot aan Herfstvakantie.	

Projectbeschrijving 2017-2021

(school) SBO de Wingerd

Focus op verbetering opbrengstgericht werken	nee
Focus op ontwikkeling geïndividualiseerd werken	nee
Focus op alle twee de genoemde trajecten	Ja

N.B. hou bij het maken van dit projectplan ook rekening met creëren draagvlak, tussentijdse evaluatie, bijstelling van doelen/activiteiten en tot slot hoe je e.e.a. borgt

Doelen		Bijbehorende activiteiten voor een bepaald jaar			
Eind 2020/21 zijn de volgende doelen bereikt (SMART formuleren)		2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
1	<p>Waarom kiezen voor leerKRACHT?</p> <p>Met leerKRACHT verbeteren we samen het onderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> - Met het team op zoek naar een manier om meer onderwijservaringen met elkaar te delen. - Met he team leerlingen meer betrekken bij het verbeteren van het onderwijs. - Met het team, dat al een paar jaar actief bezig is met het verbeteren van onderwijs, zoeken naar manieren om dit gestructureerder en efficiënter te doen. - Met het team minder tijd aan overleg besteden en nog meer aan het verder ontwikkelen van het onderwijs. - Met het team meer lesbezoeken doen en samen lessen ontwerpen en dit koppelen aan onderwijsverbeteringen. 	<p>a. Informatiebijeenkomst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bordsessie • Het leerKRACHT-verhaal • Zelf aan de slag • Impact op je eigen school • Volgende stappen 	<p>a. De bordsessie. Effectieve, korte werksessies, waarin leraren en schoolleiding wekelijks (leerling)resultaten bespreken, doelen bepalen en verbeteracties afspreken</p> <p>b. Gezamenlijk lesontwerp. Vertaling van de doelen van het bord naar de dagelijkse lespraktijk. Leraren bereiden samen lessen voor, bepalen per les wat ze willen bereiken en innoveren zo het onderwijs</p> <p>c. Lesbezoek en feedback. Leraren observeren bij elkaar of het bij het gezamenlijk lesontwerp beoogde effect op de leerling wordt behaald en bespreken dit samen na</p> <p>d. De stem van de leerling. Inspiratiebron voor de verbetering. Leerlingen geven leraren feedback over het onderwijs en doen suggesties voor verbeteringen.</p>	<p>a. De bordsessie. Effectieve, korte werksessies, waarin leraren en schoolleiding wekelijks (leerling)resultaten bespreken, doelen bepalen en verbeteracties afspreken</p> <p>b. Gezamenlijk lesontwerp. Vertaling van de doelen van het bord naar de dagelijkse lespraktijk. Leraren bereiden samen lessen voor, bepalen per les wat ze willen bereiken en innoveren zo het onderwijs</p> <p>c. Lesbezoek en feedback. Leraren observeren bij elkaar of het bij het gezamenlijk lesontwerp beoogde effect op de leerling wordt behaald en bespreken dit samen na</p> <p>d. De stem van de leerling. Inspiratiebron voor de verbetering. Leerlingen geven leraren feedback over het onderwijs en doen suggesties voor verbeteringen.</p>	<p>a. Evt. uitloop en borgen</p>

<p>2 Doelen van het traject Leren zichtbaar maken.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evalueren van de manier van lesgeven aan de hand van het leren van onze leerlingen; - We gebruiken het succes en de tegenvallers bij het leren van mijn leerlingen om te achterhalen wat ik als leraar of schoolleider doe of niet doe; - We gaan het (meer) hebben over leren en (minder) over lesgeven; - We gebruiken toetsresultaten als feedback op de impact die we als leraar hebben; - We gaan in dialoog, niet in monoloog; - We gaan steeds weer voor de uitdaging en we geven niet op 'ons best te doen'; - We ontwikkelen positieve relaties binnen de klasgroep en het lerarenteam; - We geven de leerlingen de kans om fouten te maken; - We leren leerlingen praten over leren; - We zien leren als zwaar werk. 	<p>a. Introductie Leren Zichtbaar Maken</p>	<p>a. De Grondslag; Inzicht krijgen in de research en aandacht voor twee belangrijke inzichten van Hattie en leren hoe we die in onze praktijk kunnen toepassen.</p> <p>Feedback geven; Manieren om feedback te geven. Doel is het laten bevatten van de feedback van een veelheid aan informatie over wat de leerling vervolgens kan doen, om zo de feedback maximaal effectief te maken.</p> <p>Leren zichtbaar maken; Het leren van de leerling in beeld brengen en de leerlingen betrekken bij wat ze gaan leren.</p> <p>b. Verdieping Leren Zichtbaar Maken Het samen maken van een onderwijsactieplan.</p> <p>- Kennis maken met de onderzoeksinstrumenten waarmee we het leren op school zichtbaar kunnen maken. Aan de slag met het maken van een plan van aanpak voor het in 6 tot 8 weken verzamelen van alle informatie die we nodig hebben voor de analyse.</p> <p>- Het onder leiding van de trainers analyseren van de door ons verzamelde gegevens en het daaruit conclusies trekken, zodat het veranderteam in school het leren zichtbaar maakt. Samen stellen we een plan op voor vervolgacties op school- en groepsniveau. We kunnen hiermee zelf onze schoolontwikkeling vormgeven.</p> <p>c. Tussen de kennismaking en de analyse gaan we in onze school met het veranderteam en lerarenteam aan de slag. Het veranderteam bestaat hierbij uit de directeur en twee tot vier collega's.</p>	<p>a. Evt. uitloop en borgen.</p>	<p>a. Evt. uitloop en borgen.</p>
--	---	---	-----------------------------------	-----------------------------------

Kosten	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Trainingen	2.861,00 (LZM)	4.390,00 (LZM) 2.450,00 (leerKRACHT)		
Begeleiding				
Vervangingskosten	90 uur Coll.consultatie = 1.875,00 (30 min. In vier weken per leerkracht)	90 uur Coll.consultatie = 1.875,00 (30 min. In vier weken per leerkracht)	90 uur Coll.consultatie = 1.875,00 (30 min. In vier weken per leerkracht)	90 uur Coll.consultatie = 1.875,00 (30 min. In vier weken per leerkracht)
Overig (t.w. ....)				
Subtotaal	4.736,00	8.715,00	1.875,00	1.875,00

Totaal te besteden bedrag	13.195,00 (evt. overleg ivm groepsgrootte)
Optelsom subtotaal	17.201,00
Resteert	Tekort 4.006,00 (wordt door Invitare toegevoegd aan het beschikbare budget.

Overige opmerkingen die van belang zijn

Behalve de twee bovenstaande trajecten gaan we onze medewerkers trainen in fysiek verweer met de *incompany Training 5 steps methode: vaardig bij agressie*. Het betreft een training van 4 dagdelen, waarbij we aandacht schenken aan best practices voor de-escalerend werken.

Deze training is gericht op agressiepreventie voor docenten in het speciaal-/basisonderwijs. In de training leren deelnemers om agressie vroegtijdig te signaleren. Ze leren daarbij onderscheid te maken tussen verschillende vormen van agressie en hun handelen daarop af te stemmen. Ook worden ze bewust gemaakt van hun eigen invloed op het ontstaan van agressie. Er is aandacht voor de-escalerend werken door passende gesprekstechnieken toe te passen en door anders te kijken naar gedrag. Voor de situaties waarin alsnog fysiek moet worden ingegrepen worden binnen deze training technieken geleerd.

De fysieke begeleidingstechnieken zijn vrij van elke vorm van pijnprikkels en draagt bij aan de-escalerend werken.

De training is zo opgebouwd dat het team inzicht wordt verschaft door ervaringsopdrachten en werkvormen waarin het geleerde kan worden toegepast. De training biedt volop ruimte om met eigen casuïstiek te oefenen, zodat de training direct effect heeft op de dagelijkse praktijk van de docent. De onderwezen aanpak sluit naadloos aan bij de landelijke richtlijn "fysiek beperkend handelen en/of vrijheidsbeperkende maatregelen binnen het onderwijs", welke in juni 2017 is uitgegeven. Hierdoor geeft het de mogelijkheid aan het docententeam om het veiligheidsbeleid aan te scherpen.

De training zal gegeven worden door 2 ervaren docenten van de Karakter Academie. Er kunnen maximaal 16 deelnemers meedoen aan de training.

Aansluitend op deze training is het aan te raden om 2 keer per jaar een opfrustraining te plannen. De opfrustraining duurt 1 dagdeel (3 uur) en is gericht op het onderhouden van vaardigheden en het verdiepen van kennis en inzicht.

Meerjareninnovatieplanning 2017-2020

ICT:

Doelen in volgorde van prioritering door team:

1. We hebben in een kwaliteitskaart vastgelegd op welke manier we komen tot een effectieve inzet van Chromebooks, iPads, computerprogramma's, apps, enz.
2. We hebben een protocol veilig internetten en mediawijsheid vastgesteld en deze opgenomen in de kwaliteitskaart.
3. We hebben vastgesteld welke computerprogramma's en apps we al hebben op school en welke bruikbaar zijn. Vanuit deze inventarisatie hebben we vastgesteld waaraan nog behoefte is en waar we dat kunnen halen.
4. We hebben geëvalueerd welke hardware nu gebruikt wordt en bepalen met de opbrengst hiervan wat wenselijk is voor de toekomst.
5. We bieden een typecursus aan, aan de leerlingen van onze school, startend in groep 8.

Jeelo:

Werkdocument is de (concept)kwaliteitskaart Jeelo.

Doelen in volgorde van prioritering door team:

1. We hebben voor alle 12 projecten een goed functionerend hoekenwerk waar de volgende schooljaren als basis naar teruggepakt kan worden. Hierbij ook aandacht voor de borging van het hoekenwerk als vast onderdeel van ons onderwijsprogramma.
2. We hebben vastgesteld hoe we op De Wingerd omgaan met toetsing binnen Jeelo, afgestemd op de verschillende leerroutes op onze school en passen dit toe op de vastgestelde manier.
3. We hebben een blijvende uitwisseling over maatschappelijke organisaties binnen de school en met collega-scholen om zo de meerwaarde van de inzet hiervan te bepalen en vast te leggen.
4. We delen innovaties binnen Jeelo met het team en bepalen welke door ons gebruikt gaan worden en welke leergebieden, vanuit andere bronnen of op een andere manier, aan de leerlingen aangeboden worden.
5. We vergroten de betrokkenheid van ouders-familie-kennissen als maatschappelijke organisatie maar ook bij het participeren in Mijn Jeelo.
6. We vergroten het eigenaarschap, binnen de ontwikkeling, van de leerlingen door leergesprekken met ze te voeren. Hiermee bepalen we in welke mate Jeelo thuis gebruikt gaat worden.

Taal:

Werkdocument is de (concept)kwaliteitskaart Taal.

Doelen in volgorde van prioritering door het team:

1. We hebben ons georiënteerd op een nieuwe methode voor aanvankelijk lezen voor groep 3 en 4, daarin een keuze gemaakt en deze methode ingevoerd.
2. We hebben ons georiënteerd op een nieuwe leesmethode voor groep 4 tm 8 en daarin een keuze gemaakt.
3. We hebben ons georiënteerd op een nieuwe spellingmethode en een keuze gemaakt.
4. We hebben ons georiënteerd op een nieuwe methode taal (of onderdelen daarvan i.c.m. Jeelo) en een keuze gemaakt.
5. De leerlijn taal van groep 1 tm groep 8 ligt vast en de leerkrachten zijn hiermee bekend. Deze leerlijn is gevisualiseerd in de lokalen van onze school.
6. We verdiepen ons in de methode Nieuwsbegrip. We hebben duidelijk wat we blijvend gebruiken uit Nieuwsbegrip en wat we gebruiken vanuit het bronnengebruik binnen Jeelo.

Rekenen:

Werkdocument is de (concept)kwaliteitskaart rekenen.

Doelen in volgorde van prioritering door het team:

1. Er is afstemming in strategiegebruik en in de te gebruiken rekentermen op onze school.
2. De leerlijn rekenen van groep 1 tm groep 8 ligt vast en de leerkrachten zijn hiermee bekend. Deze leerlijn is gevisualiseerd in de lokalen van onze school.
3. Het gebruik van concreet materiaal bij rekenen ligt vast voor alle groepen (zowel materialen als stappenplannen als strategieboekjes, enz.).
4. We evalueren onze rekenmethode en hebben duidelijk waar de methode voldoet en waar de methode om aanpassingen en aanvullingen vraagt. Voor de lange termijn geeft dit input voor de wensen bij vervanging van de methode.

SeO:

Werkdocument is de (concept)kwaliteitskaart SeO.

Doelen in volgorde van prioritering door het team:

1. In de loop van het schooljaar 2017-2018 heeft De Vreedzame school weer een vast plaats binnen ons aanbod.
2. Aan het einde van het schooljaar hebben we helder wat we blijvend gaan gebruiken uit de methode De Vreedzame School (onderdeel hiervan kan zijn De Veiligheidsthermometer, de mediatoentraining, enz.) en waar we binnen Jeelo gebruik van willen maken (onderdeel hiervan kan zijn het Deugdospel).

3. Een blijvende evaluatie van de werking van onze beslisschema's.
4. Aan het einde van het schooljaar hebben we helder welke trainingen voor onze kinderen belangrijk zijn en wie ze (kan) gaan aanbieden.
5. In de loop van het schooljaar 2017-2018 nemen we een besluit over het wel/niet opstarten van een leerlingenraad en maken een plan van aanpak wanneer we besluiten dit idd te gaan doen.
6. Het komen tot gezamenlijke regels en afspraken.
7. Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 is er een doorgaande lijn vanuit Parnassys/Viseon vanuit groep 1-2 richting groep 3.
8. Screenen en mogelijk herschrijven van het huidige pestprotocol, waarna een implementatie volgt.

Algemene doelen:

1. Verbetertraject: Doorontwikkeling ontwikkelingsperspectieven met als onderliggende doelen:
  - a. Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 hebben we een duidelijke koppeling de gewenste ontwikkeling van kinderen (niveau, welk werkboek en wat doe je daarna?, enz.) gekoppeld aan de uitstroomverwachting die per leerling binnen het OPP is vastgelegd.
  - b. Het OPP van groep 1 tot en met 4 wordt uitgebreid met helder geformuleerde doelen en een uitstroomperspectief. We komen minimaal tot het vermelden van doelen voor bijvoorbeeld een verantwoorde doorstroom van groep 2 naar 3 en groep 3 naar 4.
  - c. De OPP's van groep 1 tot en met 4 werden al, en worden blijvend afgestemd met de ouders.
  - d. Het OPP wordt ook voor kinderen een meer levend document door ook met hen de doelen te bespreken. Hierdoor worden ze nog actiever betrokken bij hun eigen ontwikkeling en er daarmee ook meer eigenaar van.
  - e. Behalve voor taal en rekenen gaan we o.a. binnen Jeelo ook opbrengsten/leerresultaten van het Samen Leren, Samen Werken en Zelfstandig Leren in kaart brengen met behulp van o.a. het portfolio van Jeelo.
  - f. De leergesprekken en het portfolio binnen Jeelo worden ook gebruikt om dit eigenaarschap meer bij de kinderen te leggen. We bekijken per leerling de mogelijkheid in het werken met dag- of weektaken.
2. Verbetertraject: "Samen het beste uit jezelf halen" met als onderliggende doelen:
  - a. We hebben twee zelfstandig functionerende intervisiegroepen op onze school.
Doel is dat er sprake is van een gestructureerde professionele ontmoeting en ontwikkeling. Het creëren van kennis en begrip van de vakinhoud en het elkaar geven van passende en betekenisvolle feedback. We creëren een omgeving

waarin kansen geboden worden om iets te leren en fouten gemaakt mogen worden. Er wordt in een veilige setting gewerkt aan meer kennis en meer begrip

- b. Het blijvend boeien en binden van het personeel op SBO de Wingerd door middel van competentie management.
- c. De invlechting van een OPD, het SO3 en het SO4 vanuit een projectplan dat gericht is op de begeleiding van de getrapte invoer.

Overzicht van documenten

In dit schoolplan verwijzen we náár of is er gebruik gemaakt ván onderstaande documenten die op school (op de portaal van ons communicatieplatform van de Stichting, Het Portaal) aanwezig zijn:

- Gesprekscyclus Invitare
- Taakbeleid Invitare
- Mobiliteitsbeleid Invitare
- Schoolveiligheidsplan /Arbobeleidsplan Invitare
- Bestuursformatieplan Invitare
- Strategisch BeleidsPlan (SBP) Invitare
- Beleidsplan dagarrangementen Invitare
- Nascholingsplan Invitare
- Zorgplan Stroomland
- Schooltevredenheidspeilingen

Separaat is in de bijlage de toetskalender 2016-2017 toegevoegd.

Bijlagen

Toetskalender en schema groepsplannen.

Groepsplannen:

Groepsplan rekenen (weken exclusief vakantieweken):

Einde 7 ^{de} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 14 ^{de} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 21 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 27 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 33 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 39 ^{ste} schoolweek	Evalueren

Groepsplan spelling:

Einde 10 ^{de} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 20 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 30 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 39 ^{ste} schoolweek	Evalueren

Groepsplan lezen 4 tm 8:

Einde 20 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 39 ^{ste} schoolweek	Evalueren

Groepsplan lezen groep 1-2 en 3:

Einde 12 ^{de} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 25 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken
Einde 39 ^{ste} schoolweek	Evalueren

Pedagogisch groepsplan:

9 ^{de} schoolweek	Evalueren en nwe maken
23 ^{ste} schoolweek	Evalueren en nwe maken

Toetsen:

Afname / Invullen Viseon 8ste schoolweek en 22ste schoolweek

Leestoetsen:

- ① **start in 10de schoolweek**
=DMT E-lezers groep 4 tm 8
- ② **start in 12de schoolweek**
=Meetmoment 1 – leestoetsen groep 3 / groep 2 CITO screeningsinstrument beginnende geletterdheid / groep 3 CITO screeningsmoment beginnende geletterdheid
- ③ **start in 17de schoolweek**
=Leestoetsen AVI + DMT
- ④ **start in 24ste schoolweek**
= Meetmoment 2 – leestoetsen groep 3 / groep 2 CITO screeningsinstrument beginnende geletterdheid / groep 3 CITO screeningsmoment beginnende geletterdheid
- ⑤ **start in 26ste schoolweek**
=DMT E-lezers groep 4 tm 8
- ⑥ **start in 36ste schoolweek**
=Leestoetsen AVI + DMT
- ⑦ **start in 38ste schoolweek**
=Meetmoment 3 – groep 3 CITO screeningsinstrument beginnende geletterdheid voor E-leerlingen

(CITO) LOVS:

Twee weken voor en twee weken na Kerstvakantie

Start 3 weken voor einde schooljaar

=CITO Rekenen / R&W en Basisbewerkingen (periode kerst niet voor groep 3) / CITO Spelling (alle kinderen met leesniveau $\geq$ M3) / CITO Begrijpend lezen (alle kinderen met leesniveau $\geq$ E4) / CITO Rekenen voor kleuters / CITO Taal voor kleuters / UGT voor groep 2 (alleen in 36ste schoolweek)

RT periodes:

- Periode 1: Schoolweek 1 tot en met schoolweek 8
Periode 2: Schoolweek 9 tot en met schoolweek 16
Periode 3: Schoolweek 20 tot en met schoolweek 27
Periode 4: Schoolweek 28 tot en met schoolweek 35

In januari en juni 2017 zijn weken gereserveerd voor het afnemen van de leestesten.